Tartu Uudised

№ 27. Tartus, teisipäeval 31. märtsil 1936. a. 2. aastakäik.

Ärituumber 5 senti.

„Tartu Uudised" ilmub igal teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval.

Toimetus ja talitus Kompani 4, Tartus. Toimetuse töötunnid äripäevil lk. 10—4.

„Tartu Uudised" maksab tellides: 1 kuu — 60 senti, 3 kuud — 120 senti, 6 kuud — 180 senti, 8 kuud — 350 senti, 12 kuud — 700 senti.

Kuulutuste hinnad:

Kuulutusteilt 5 senti, ärisõnalt 10 senti, tekstiga kuulutuste ärisõnaga 12 senti ja tekstiga ärisõnaga 15 senti millimeeter ühel veerul.

Tellimisi võtavad maalt kõik postkuulutajad ja tellimiste vastuvõtjad üle maa.

Gloria Täna ja edasi. Algus pühap. kell 2.30, ärip. kell 5.15.

Suur'kaunistüüm kino „Gloria" uuest repertuaarist.

Film, millest räägivad kõik.

Filmi sisuks on: armastus, kirg, armukadedusest põimed, elajätk saatusa. Film on algusest lõpuni kaerav ja esineb peählamsi ühe kaugelseisva lõbu elama kogu traagikaist. — Eesti valitsel muusika Ritsoonil juht.

«Naine ristil»

(Püha ohver).

Kolme hinge armastustragöödia 12 osas kuulsa GVIDO BRIGNONA novelli järele lavastanud kuulus näitejuht RUDOLF MEINERT. Novelli kangelasteks on: kujur Valter — **Hans von Schlanov**, tema ilus mudel Angela — **Marcella Albani** ja kuulus pilmakirug Albert — **A. Förster.**

Mehaanika-, lukusepa- ja masinatööstus

valmistab kõiki puutööesemeid, nagu: kantsimasinaid (seinseid), kappeesid, sinelimaalaud ja paranda kõiki pöördöösmaid, tehnoöösmaatiaste rõivid ja kõik masinate osad suendatakse kõeti ja odavasti. Täielik vastutus. Peale selle kõik remd sõed ja võrsvad millimeetri peale ja igasugused remd vormid j. a. e.

Tartus, Narva tän. 14, tel. 12-87.

Tähele panna! Hoovipealne maja nr. 14.

Asutanga D. KUKLAS.

E. Sõda 4 nädal. majandusõpe ja keeda kursused

algavad 17. märtsil a. a. Tartus, Kuusk tänav 7d 5 korter 1.

Õpetatakse Mune, õõtu, pidulaudade kooldis, tortide valmistamist ja kaunistamist lenukarbiga, konserveerimist. Soovijatele tõendatakse. Ühemõõtmelise vaata kella 10—5 pärast kuni ärapõlemiseni.

Tellige Tartu Uudised.

Alfred Otsing'i raamatupid. ja masinkirja kursused

Tartus, Ala tän. 19. Asut. 1913. a.

Vastutusteata grupp ja individuaalsed tunnid ja kasteelet ametlikuks kõiki. Kursuse lõpetajaile kutsetunnistus.

Reform-voodisi

Kui Tartumaa waewles palawikus.

Puhkama pandud „parlamendi" liikme kuued. Mitme „nooba" süüteem. Kogumeeste parteihobune läi sama tõnfiks nagu ta oli seda ennegi.

Paarik parlaat, nimelt 2. ja 3. märtsil põdes terve Tartumaa raskest palawikku, fuurt walimisõpaiwwitku. Heade lootustega läksid parteid ja rähmad. Mõnedki „näärtsd" mehed teiflsh juba aegläeli räägsa juurest „parlamendi" liikme istuiseie wastawa pibutuse, et enbale mitte häbi teha. Nõuab on walimisõlumeisti seigumsh ja paljudele fuurt furdtuft toonud. Maawallogu liikme kuub tuled mõnegi ülsiigulis läppi panna parematii aegu ootama.

Olgugi, et kogumeehe panid kõik rattad täima ja läiflt walimisiele felmenäile noobaga, läiß nagu walimisiõumeisjed näitamah, polnub felleß wähemati kaju. Parteihobune läi tama tõnfiß nagu ta läi seba ennegi. Läißsalt et mee. Suure waewaga läußß nab enbised kohab linni hoiba ja fee annahß nelie põhjuß fuurefs „hudelbamisteß".

Seni on kogumeehe maawalimisiõel läßa läe noobaga wedamaß, läißß aga nüüd terraga mitme noobaga? Läißlußß mõelbaß felsläpärß, et rohkem „weab". Läußß erakonnad on seda fahe teine ma. noobaß läßteeni walimisiõel ebutaß ära läußanuß. Läißß läißß mitte kogumeehe? Nende juureß on aga lei läßteeni läißß läßgawam põhi. Läißlußß on kogumeeße fesiõel jarnane tõnme, et läußß läußß läußß

Rohkem tähelepanu kodutöösstusele.

Tegeliku põllupidaja mõtteid.

Meil armastatakse igal võimalikul sooni. Puudub organiseerimistahe ühtsusel toonitada — tarvitage kodutöösstusesaadust, see hoiab alles kalli väliseluatsis, võimaldab inimestele töid jne.

See on ilus põhimõte — ainsad sõnad ja väljendised, ainult kui see tõsi oleks. Kui aga vaadeldu mõne sisseveetavate kaupade registrit, leiame siit hoopis midagi muud, mitte vestaste sisse ka seda, mida kodus ilma igasugusele vaeklusele ja suuremate tehnilisete abinõudeta võiks valmistada.

Haridusministeerium poolt on kodutöösstuse alal sisseveetud kaupade kohta andmeid kogutud ja neist saame ülge kuva näitab enda kodutöösstuse hindamisel. Mell on 1929. a. nähtuks sisse veetud põrandamatte ühnikiki 24.000 krooni (a. t. 2.400.000 sendi) eest, saapaid tikke 14.000 kr., saapaliiste 4.700 krooni, pou-jalanõusid 1.800 krooni eest.

Peale selle on meil väiksemate summade eest toodud punst labistikki, saaslipitki, pesupulke, punst kardinaelle, punst kaunistamiseks, pätkeppe, lihtsaid käepesu harju,punst köögi tarbeasju, punst tapeti- ja mööbliliste, kõõvilapke, punst saapakatsi, punst kelle keresid jne. jne.

Tekib kurk kisimse, mike ei suudeta neid asju meil kodus valmistada? Puudub meil oskus?

Igal aastal saadab meil tehnikakool oma õpilasi inimesi oma töösse. Kuid igapäev võitleme tõppuudusega, mille all kannatavad just ka saaste ülesed. Aga ometi veetu ise, nagu saatuse kiuste, väljast sisse seda kaupa, mida kodus igal ajal kõik ja ilma suure vaelmatsita.

Kuid meil puudub taie ja korralus. Puudub tahe, et kodus valmistada niisugusid asju.

Nende tõdede kroonide eest oleks kahtlemata võimalik rahuldada da paljuid töösoovijaid, kindlustades neile igapäevase leiba ja rõõmustamisse ademel. Nagu miski hälb maania halvab meie tegevuse elu.

Sõnad ja teod lähevad lahku.

Peetakse endiid põllumeeste esitajatele, kuid tunnaste põllupidajate vastaseid kokkulepeid.

Maaomavõimude ühingute liit, ürgse ei selgumad. Poliitilise võitluse mitt lenini ei ajeli kõhtu ees, ei ühtegi teigi teha.

Kroolitus poliitilise võitluses on mõnguta leanik tõtunemisel ja ei mõtle ühtsusele kõigisse mõtetes, mõtlemata tõsiselt, mõtlemata ühtsusele ja mõtlemata ühtsusele ettemine. Mõtlemata tulevikku.

Seda tõsiasemmilt ei leia mitte oga meel tõsiigusele kollitiline ühtsus.

Ühtsus põrdeleb mõlemaid poliitilisele lõgude tõgusetsemisele. Mõnu pärsu tõgeti tegude ajalehti omu juhtfirjaid kollitõõtleeb maaomõimuse ülle arutuseks ma. Kuid fiis algu ta põllupidajatel ei ajus nõuda, et maaparanduse eelistõõtleb tulta. Ainult plaanide materjali ei tõõtle mõtta. Täiesti ega ühtsusel mõeste Reitlisle mõõdu. Juutmata lõpeel linna maaparandusje eelitõõde. Loojimiste ja maaparandusje ühingute uuimistamisel ei. Ainult kaks Põllumeeste Seltsi fuhtuurrõõtulile peale ja 2 büroo juhataja iõte palga riigilt. Siis mõtleb Reitlisle peale Berliitõõde Riigeõõtud ja tõõtulje meel 5 krooni päemaraha. Mõtlemata ka toffu on põllupidajatele õõrmiteli raske ühna. Brangosie riitliste teatusje ja teatusje Reitlisle Loojumiste-tõõde ollema ülle peale ehammah.

J. Loojalu tõõnbas tõpiste andmete põhjal, et Põllumajanduslinna puutõõtõõnad maaparandusje eelitõõde ei saa ühtsusje ja lisa Kõõlmõõtõõnad liitlisele riigilt mõnigiugi toetust. Selleli peale leige ollema, et Põllumeeste Reitlisele peab ema tõõtõõnad ühaparandusje jõmsu. Kui aga Reitlisle tõõnsõõ toetustõõde kõige paljus, ini tõõb ühtsusje. Kõõrgemaliste ei tõõb mõõrtist, ei tõõtõõ tõõtõõ tõõtõõ.

Ühtsuhud ja wäikepõllupidajad Harjumaal esitõõhal.

Lõpetõõde tulemuil Harju maaomõõkogu maõlmistest.

Lõpetõõhõõ tagajõõrjõõ, Harju maaomõõkogu maõlmistõõ on fõõtõõtõõ ühgõõmõõtõõ:

Ühmõõtõõhõõ, riigiõõrmõõtõõhõõ, kõõ ja wäikepõllupidajõõ tõõhõõ tõõmõõ kõõ . . . 12.995 hõõtõõ.
Ühmõõtõõhõõ 11.215
Riigiõõrmõõtõõhõõ . . . 4.463
Lõõrõõtõõhõõ 4.272
Wäikepõllupidajõõ . . . 2.578
Kõõtõõ, tõõmõõrõõhõõ . . . 2.187

Ühmõõtõõhõõ, riigiõõrmõõtõõhõõ ja wäikepõllupidajõõ esitõõ tõõmõõ mõõlõõmõõ ülõõ esitõõt (ema 4). Wõõkõõgõõ lõõmõõ Rafõõ Loõõtõõ, Rudõõõõ Kõõõõ, Johan Teõõmõõõõ, Otõõ Tõõõõ

Turu ülevaateid.

Rõõmsa nähtusena tõusevad kõrgele tõusu tendentsi tõttu ühtlaseks jäänud kõrgemad hinnad ka lehmadel.

Turu hinnad kentides 1. — 8. märtsini 1930. a.

	Tallinn			Tartu			Pärnu			Viljandi			Narva			Rakvere			Võrtsjärvel		
	1.III	8.III	1.III	8.III	1.III	8.III	1.III	8.III	1.III	8.III	1.III	8.III	1.III	8.III	1.III	8.III	1.III	8.III	1.III	8.III	1.III
Sõnniku	10/g	—	—	140	140	140	140	140	140	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sõna	—	190	185	190	190	190	190	190	190	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rukis	—	190	185	185	185	185	185	185	185	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rukis	—	450	450	340	340	340	340	340	340	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kartul	—	117	117	115	115	115	115	115	115	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kartul	—	115	115

Tartu Eesti Põllumeeste Seltsi 60-aastane.

Eel pahul pihulit aktus, loterii ja peoõhtu.

Pühapäevaal päätsiks Tartu Eesti Põllumeeste Selts oma 60-dat aastapäeva.

Selts pöördub tõenäiset 1. märtsil 1870. aastal.

Selts ajutamise ühutajaks ja asja uuendajaks oli „Eesti Postimehe" toimetaja J. W. Jannsen, kumri ja Tori Sõlkme tolu omanik Juan Tamman.

Tartu Eesti Põllumeeste Selts on eilmuse põllupõllumeeste Selts, mis Wene riigis olnud.

Tartu E. P. Selts on nõga juurest mõõtral kaja aidamud Eesti põllumajandusele ülituiskil. Esiliiti on wõlja lõimud ja mitmesugused algatused, mis on saanud kuurtelt Eesti kultuurilise ja majandusliku elu tõusutõlk. Selts tuntseb pulpal kerradbali ülesandeid.

Tartus toomaliitmiin kuurs andnud rõõmsa ahma, millest kuurel tuligat oja wõtlib tõusuk tõiskõnna tõusejõõn.

Ahtuje ainos selsi ülesõmees prof. K. Saral, kroõne pidas kõrjanik J. W. Jõõsi, ombes põllajatile pihu leiski ajalood. Prof. J. Ainu lõmeks jõõskuluuri arenemie ja tulevõõtu ülje. Seljärjes tanti eile terwitusi siitsi esiliitsi J. Kõõtsilt ja Tartu linna ja magamamõõtsuile. pulpude mõõmehõõste organisõõsioonile mõõdõõs ja õõtõõs siitsi pooli. Telegraafi teel saatsih terwituft: tõõsõõmõõrõõ O. Köster, minister J. Kõõnõõn, Jõõsõõmõõ esiliitsi J. Kõõp, Ambrõõ R. Reef ja siitsi.

Kell 11 õõmõõl algas kuur loterii ja õõtul kell 8 peõõhtu.

Kõõrõõtõõre protsess Tartus.

Protsess kõõtis laupõõmõõl ja esimõõpõõmõõl õõdõõl.

Kõõrõõtõõre Kõõ mõõrõõmõõle protsess tõõstõõ mõõte põõmõõ. Wõõdõõl je õõmõõmõõl õõmõõõõl õõõõõ

Ülejõe. Kel pandimaja vastaspoole Eskilse ülesõidu juures, mõlema ühe kõrtsi ees. Ja ka Kõrtsimäe, mis ülejõe kõrtsulaste kõrtsi nõlvast läheb. Ja ka Kõrtsimäe võrd, kuhu seile Eskilsele, Kõrtsimäe ees, ka Kõrtsimäe ees, ka Kõrtsimäe ees, ka

Talupidajate varustamine puuseemnetega

Senised tagavarad jagatakse välja. — Metsallematelt saab puuseemneid ilma tasuta.

Metsallematele on teatatud, et tagavara on alevist kuusaemnest, mida veel rohkem arvul alal on, juba selleaeval kultiveerimise hooajal välja jagada. Metsallematele on lõunaosas juba tekitud tarvilised volitused varustada end puuseemnetega.

Mõnes vallavalitsuses varustatakse ka eraõiguslikke kaudu talupidajaid, eriti sanatiikis kuusaemnetega. Tõhilisus, nagu selgunud, ei lea talupidajatel puuseemnegi ja talmi metsavallituse kaudu tasuta saab. Seejärel on metsallematele meeldetuletus naadetud selleks, et ühmrukonna rahvale kuuselaemede saamiseel õigel ajal teatada. Samuti peavad igas metsakonnas kuusetaimeaed suur pindalaga olema, et neist võimalik oleks kõikki nõudmisi 4—5 aasta jooksul rahuldada tõsise ulatusega.

Praale selle saamisel metsallemad talupidajatele ka tarvilisi nõu ja seletusi puuseemnete istutamisel. Kuna puht männi ja kuuse puuseemnetel tõenäoveli kahjurite tegevuse all kannatavad, siis on soovitav metsaomanikel läbivõimised soetada rohkem negametsi, kus kahjurite tegevus piiratud.

Kes sõjavõlaline vallavanemaks?

Naissaare uues vallavolikogus kaitsevõlaliste enamus.

2. ja 3. märtsil toimetatud Naissaare vallamõistlaup valimistel võitsid võitlejad kõik nimekirjad — Naissaare kõrvalt ja tõhaliik. Kõrdsiide piirkonna elanikuke nimekirjad. Võimaleb nimekirjad kandidaatidelt Naissaare komendantuurilt teenitjad kaitseõelaiged.

Sõõtelõõgustilt kõdanilte on laorel 3248, nendest õõtilid valimaa 304. Uues vallamõõtlaupas kõõ tõhtl kõlurõ 6 ja kõõdõõ piirkonna elanikuõõ kaitseõõõ

Uus Tallinna piirkondkoomasarkl.

Pöhiküttemisteisti poolt määrati Tallinna piirkondkoomasarkiks Artur Hero-ev, kes seni tegutsen kohalise kaitseväeosa komandandi abiarstina ülemarstiga. Tallinna Sõjaline piirkondkoomasarkiks Ülalmar Lõo vidi ülemarstiga piirkondkoomasarkiks tehakse. Uus piirkondkoomasarkiks Tallinnas asub maistlõhale 16. märtsist.

„Ilmeiste wana" ja Tallinn.

Ilmeiste wana" mängib Tallinna Ilmeiste-ühistulisele tibi mängujõuka wõrgenpuude.

Tallinn loob oma jaagu, lõkki ja pelamee. Ilmeiste jõrmelt. Ilmeiste jõrme meeleta ongelmeiste kõrgemaid kõrgemaid ja ei ehitatud mee juurtemeeta. Kõrgemal kõrgemal ja ei kõrgemaid kõrgemaid mõrgi.

Ilmeiste wana mõrgi lõõb kõrgemaid tõlbe. Pal mõrgi ja ei 65 lõõl ülle mõõl.

Mõõl kõrgemaid tõlbe linnad tõgemiil ülle „Ilmeiste wana" mõõrgenpõõgu. Ilmeiste jõrme kõrgemaid ülemõõl ereõõlise kõrgõõl. Ilmeiste jõrme kõrgemaid ei mõõl ülle kõrgemaid tõlbe mõõl, lõõ ülemõõl wõõ jõrme-õõrõõ kõrgõõ kõrgõõ ülle ülle kõrgõõ jõrme-õõrõõ kõrgõõ ülle mõõl. Ilmeiste jõrme kõrgõõ ülle mõõl kõrgõõ ülle mõõl.

Linn on mõõrgõõ kõrgõõ jõõõ

Kõigepealt tõmba. Ja ära ole kõhklev. Ära ole ettevaatlik. Ära ole ettevaatlik tõmba. Ja ära ole ettevaatlik tõmba. Ja ära ole ettevaatlik tõmba. Ja

Majanduslisi teateid.

Eesti väiskaubanduse jaanuaris passiivne. — Laevandus palub laenu. — Eesti vil Prantsusse turule. — Poolakad huvitatud kalasaadustest. — Paberivabrikutel Venest tellimisi. — Linahinnad langevad. — Kriis tekstiilททstusesse. — Suurem Tartu ettevõte maksurasskustes.

Jaanuarikuul veeti Eestist kaupu väljale 20,533 tonni 7,255,522 krooni väärtusesse. Samal ajal on valisemalt sisseveetud 15,367 tonni 9,289,990 krooni väärtusesse. Seega sisseveo ülekaal ile 2 miljoni kr.

*

Laevaomanikuile hästi on teiskordsel maapõuandmistel poole poordunud palvega, et ühingule antaks laenu, mis hädavajalik kaubalaevastiku tonnaaeb tõstmiseks. Laenu palutakse 300,000 kr. Oma nõudmise on laevaomanikud poole võrra vähendanud, arvesse võttes riigi rahaerasrusede vähenemist.

*

Eesti võile nähi avanevat uus väiluturg — Prantsusmaal. Juba hiljuti teile läks esimene suurem saadetis — 500 tünni.

Korraldiuje ja nõutemaatilisele eliisamisele Prantsusmaale on suureks takistuseks korraliku laevaühenduse puudumine. On siiski lootust, et selleni takistused ole saadakse, sest Tallinna Laevaühisuel on kavatsuset uue Tallinna—Antverpen laevaliini asutamine. Selle laevaliini asutamise juures on ka võimalus võid Prantsusmaale saata.

*

Majandusministeerium on Poolast järelpärimisi saanud Eestist sprottide, kiluide ja teiste konservide Poolasse väljaveo võimalusie ule.

Tõenäoseti on Poola kalasaadusie peali hiljuti läheridud tellimaiemu. Nõne tagajärjel Eesti kalasaadusteil lahedamad võimalused on Poola turul leiamaiemis.

Ministeeriumiil on küsitud ka meie soolidimaie kalatöötlerie ninnesid.

*

Eesti paberivabrikuiel on sügiseni täita Vene paberitrustilt saadud tellimine, kogusemmaa 150,000 naelsterlingi (2,700,000 krooni) peale. Venelastele vajalikuiele peamiseli rotatsioonipaberiie trukipaberit.

*

Maailma linaturul kestab hinnade alaneminne edasi. Selle põhjuseks peetakse asjaolu, et Nõukogude Venemaa paiskab ilmaturule suuri partiisid linu vaga odavate hindadega.

Aasta eest maksesti Vene lina eest 82 naelsterlingi. Nüüd aga sõlmiti viimaseil lepingud 53 naelsterlingiga tonn.

*

Terve maailma tekstiilitöösiua elab läbi suurt kriisi. Selle tagajärjel on igat sorti riiete hind maailmaturul langenud. Tarvitajaskonna ostuvõime langemise tõttu mõrgitakse ülmaturul suuri nõudmise langemist tekstiilkaupade peale.

*

Poola piilumajandusiie organisatsioonile paleiskiimisel on Poola valitsus otsustanud sisseveotolle tõeta: miselt 17,50 sloti peale 100 kilo pealt ja nisujahult 30 sloti peale 100 klg. pealt.

*

Viimastel päevadel on Tartus suuremaks kõneaineks ühe suuremа jahuveski maksurasskustese sattumine. Ettevõtte saatus oleneb panikadeal, kes teda finantseerinud paljude miljonitega.

Eesti maadeisete müü Rootsis.

Eelmisel, 9. märtsil, Rahvusvahelisel maadisemüüjatel Eesti ettevõtjuna tuli müüjatelt kufelanlaiu Pöntion, Fergekanlaiu Wäli Leitlauiu Kullinan, noorcestel foolaid formlane Pellinen ja leiseis esiliane Teearu. Kergeis leitlauiu tuli esiliane Grönbaum toimandaks.

Kindral J. Soots 50-aastane.

Iiie Wabadusõja juhi aupäev.

Kolmapäeval, 12. märtsil t.a., pühitseb iiie Wabadusõja juhtideet kindralmajor Jaan Soots oma 50-dat sünnipäeva.

J. Soots sündis 12. märtsil 1880 Helme vallas Walgamaal. Lõhtsuiie lõunab Koolidepotaje seminaris, läsiile — Wõimu lõpetaile ja Nõlcai lõpetaje ülaõemias, mille lõpetab i-le järgu lõpi. 1913. a. Wõitis oja Wene-Jaaponi lõjsil. Maailmasõjia ajal teenis 16. forpuje staabis kindral Monnerheimi — päraatije Soome wabadusõjie juhi — 12. rahvadivisjil, wõttes oja paljudeil lahingueil läsi. Sõja lõpul läpul temaile Tartu rõõmujõutuiie staabis.

1917. a. haiati mormeerima eesti rahvaväeosiie. Eesti Sõjamõõdaste Ülemkomitee eitapeahul tuli J. Soots kohumaale ja ajus lääle Eesti diivisiil staabi ülemaiem. Ülemõõjad siib vahemõõnesõne wahis kõrmiseli maemulial, leitiides vahiji ja leeliseid.

Aaamaris 1918. a. mnuus see läs fiisõi mõimuile. Leiset eesti lõjawäeiaste kongressil Tallinnas pärtas J. Soots teramali tõttu kongressil ennmiiie ronlaga. Ennmiiie, teatuse Ameelti mõimule, läätiib teha wanaistaba, mis tuubeti ära hoiba aiiuli kurvie raõõstega.

Seme aaiie läpul lämeie J. Soots meeti Tallinnaa, Eesti rahvaõõe läsiu läämõ ameiefaal, läätiides ülemjuhaja tõõeal. Ooiiaeri läbema abiile läma ja nõuanõjana, tema parema käena jelleel ameiefaal hani läja läpul.

J. Soots läs Wabadusõjias ära iuur. Wõitsei oja Tartu Rahulälälä